



INFORMATION

Stöd för samverkan mellan bibliotek och barnhälsovård

Barnhälsovård och bibliotek har ett gemensamt och tydligt uppdrag att på olika sätt stimulera barns språkutveckling. Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) svensk lag. I Barnkonventionen beskrivs barns rätt att uttrycka sin mening och höras i frågor som rör barnet liksom vikten av att barn som tillhör språkliga minoritetsgrupper får tillgång till och möjlighet att använda sitt eget språk.

Tillsammans kan vi bidra med olika kompetenser i detta arbete. I Bibliotekslagen poängteras folkbibliotekens uppdrag att särskilt ägna uppmärksamhet åt barn för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning. Barnhälsovården ska främja en god kommunikativ miljö och språklig stimulans genom information och vägledning utifrån varje enskild familjs och barns behov. BVC kan även uppmantra att barnfamiljer besöker bibliotek och samverkar kring föräldragrupperverksamhet av olika slag.

Gävoboken är ett exempel på språkstimulerande samverkan mellan barnhälsovård och bibliotek. Sedan år 2000 får alla nyfödda barn i Västra Götalandsregionen en bok. Beslutet om gåvoboken fattades av regionens kulturnämnd och är ett sätt att inspirera föräldrar att läsa, berätta och sjunga för sina barn, och därigenom stimulera sina barns språkutveckling.

Boken som delas ut, De små barnens bok, är en antologi med fingerlekar, ramsor, sånger och berättelser. Boken köps in och administreras av Förvaltningen för kulturutveckling.

Målet är att gåvoboken De små barnens bok ska nå drygt 20 000 nyfödda barn i regionen och att:

- göra alla föräldrar uppmärksamma på hur viktiga de är för sina barns språkutveckling
- medverka till att alla barn tidigt får möta fingerlekar, ramsor, sånger och berättelser genom högläsning
- betona hur roligt och lustfyllt det är för både barn och vuxen att mötas i samtal runt en bra barnbok
- uppmärksamma alla föräldrar på bibliotekens utbud av böcker om och för barn och deras utbud av föräldra- och barnaktiviteter

För dig som jobbar på BIBLIOTEK



Varje BVC beställer presentkort från sin centrala barnhälsovårdsenhet. Om biblioteket erbjuder låneböcker att skylta med i väntrummet, ska de vara nya och fräscha. Inga utgallrade böcker ska finnas i väntrummen. De ska bytas regelbundet av bibliotekspersonal.

Rutiner kring bibliotekets samarbete med lokala BVC

Var ligger BVC?

Adress: _____

Öppettider: _____

Kontaktskötarska som ansvarar för Gåvoboken

Namn: _____

Adress: _____

E-post: _____

Telefon: _____

Rutiner kring gåvoböcker

Hur och var får jag den aktuella gåvoboken? Kostar det något?

I december varje år skickar Förvaltningen för kulturutveckling ut en förfrågan till alla barnbiblioteksansvariga, som svarar hur många böcker man vill ha. Inventera hur många barn som fötts i ditt upptagningsområde genom att kontakta din BVC-skötarska eller Skatteverket. Beställningen skickas till konsulenten på Förvaltningen för kulturutveckling. Böckerna levereras direkt från förlaget. I de fall där boken delas ut på BVC ser biblioteket till att böckerna når fram till BVC. Biblioteket betalar inget för boken, det gör Förvaltningen för kulturutveckling. När föräldern kommer till biblioteket för att hämta boken visas hen runt och informeras om bibliotekets verksamhet, böcker, tidskrifter, föräldrahylla, sagostunder, amningsfåtöljer och skötrum.

Rutiner kring foldrar

Det finns nedladdningsbara foldrar att dela ut och som är helt fria att använda:

- Böcker om barn, 45 läs- och lyssningstips: kulturivast.se/litteratur/gavoboken-material
- **Ditt språk och din röst:** Finns i en tryckt version på 11 olika språk och kan beställas på ib.ssb@stockholm.se. Foldern finns även för nedladdning på ytterligare 51 språk här: mlc.interbib.se/sv/for-bibliotek/mallar-skyftar-och-broschyrer/broschyr-om-sma-barns-sprak

Foldrarna finns inlästa för föräldrar/vårdnadshavare med synnedsättning. De delas ut till föräldrarna då boken hämtas och vid samtal om barnets språkutveckling.

Föräldragrupper

Bjud in föräldragrupper från BVC till biblioteket. Informera och inspirera barn och föräldrar om vad biblioteket kan erbjuda i form av litteratur och programverksamhet. Folkbiblioteket är till för alla och ska verka för ett demokratiskt samhälle med fri åsiktsbildning. Särskilt prioriterade grupper är de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska samt personer med funktionsvariationer. Särskild uppmärksamhet ska också ägnas åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

Regional referensgrupp

Det finns en regional referensgrupp som samarbetar kring barnhälsovård och biblioteksfrågor. Förutom representanter för biblioteken, ingår verksamhetsutvecklare inom BHV, logopedier och psykolog. Gruppen träffas 2 ggr/år och utbyter erfarenheter kring frågor som rör barn, språk, litteratur och läsning. De uppdaterar material och initierar gemensamma fortbildningsdagar.

Läs mer på gavoboken.se.